

Pravilo: Vsako leto novo leto, vsako leto nov Slov. gospodar, vsako leto enkrat vso naročnino!

dal za opremo ponarejevalnice v Radvanju 30 jurjev. Za to, da bo pomilovanja vredni Greif sedaj obsojen in bogznaj kako dolgo zaprt, je potrošil brez vsake koristi 70.000 Din.

Najdena morilčeva sekira. Čitateljem je v živem spominu roparski umor poštnega sla Ludvika Žunka v št. Ilju v Slov. goricah. Zločin je zagrešil mladi Adler s sekiro, katero je pozneje po lastni izpovedi odvrigel. Sekiro je našel zadnje dni posestnik R. Thaler ob poti od svojega doma proti kolodvoru. Domnevajo, da je nekdo sekiro kmalu po umoru našel in jo je sedaj odložil.

Vlom v mesnico. Na Spodnji Radvanjski cesti 6 pri Mariboru je bilo vlomljeno v mesnico Regine Klarič. Tatovi so odnesli za 900 Din prekajenega mesa ter klobas.

Pobegli kaznjeneec kradel v kompaniji kure. Po okolici Poljčan je bilo pri šestih posestnikih vlomljeno v kurnike in tatovi so odnesli perutnino. Orožniki so ugotovili, da je kurji tat pobegli kaznjeneec Franc Klevže, kateremu pomaga delavec Ivan Verglez. Izsledili so oba v Verglezo-vi hiši, ko sta imela dve kuri v loncu, osem pa zaklanih v vreči. Prijeli so Vergleza, medtem ko je Klevže pobegnil.

Dolgoprstnež na delu. Na Bučki je nočni vlomilec ukradel iz župnijskega kurnika 12 kokoši. Najbrž isti dolgoprstnež je hotel suniti iz kleti posestnika Bukovca na Slemenu žganje. Bukovec sin je šel zgodaj v klet po žganje in je pozabil klet za seboj zapreti. Ko je gospodar Bukovec vstal, je čul, da se nekdo kreta po njegovi kleti. Začel je klicati sosede na pomoč. Klici so preplašili tatu, ki je pobegnil iz kleti. Uzmovič je že bil natočil 20litersko steklenico do polovice, a jo je v strahu, da bi ga ne zagrabil, odvrigel in se je rešil praznih rok.

Izjalovljen roparski napad. Franč Povšič je trgovec in gostilničar na Bučki. Ko je zaprl krčmo v noči, se je vrnil k počitku na svoj stari dom. Kmalu za njim je prišel nekdo drugi in Povšič je bil preplačan, da se je vrnil njegov sin, ki je bil z njima. Neznanec je koj po vstopu v spalnico ugasnil na pol privito luč in je zahteval od dremajočega gostilničarja denar. Ker se na predajo denarja pozvani ni pokoril, je sunil tolovaj proti Povšičevi postelji z nožem. Zadel in presekal je pa odejo in krčmarju je razrezal uho. Šele zabodljaj je napadenega vzdramil, da je skočil iz postelje in vrgel po tleh roparja, ki se je pa z vso naglico pobral ter zginil v noč. Lopovu so morale biti pri Povšiču znane hišne razmere in tudi to, da je prejel pred dobrim mesecem od svojega sina Franca iz Amerike večjo vsoto denarja.

Izpred sodišča.

Na smrt obsojeni roparski morilec. Smo že poročali, da je vladalo največje zanimanje za obravnavo proti roparskemu morilcu Br. Govediču iz Maribora. Govedič, ki je star komaj 24 let, je po poklicu brezposelni trgovski pomočnik, ki ni storil nikjer dobro. Letos 8. novembra je zvalil proti Kamnici 13 letnega trgovskega vajenca Branka Puschauer.

Omenjeni je imel pri sebi 5420 Din, katere mu je izročil njegov šef trgovec Kotnik na Grajskem trgu, naj jih nese trgovcu Preacu na Glavnem trg. Pred oddajo denarja na pravi naslov je zvalil Govedič žrtev na samotni kraj. Ko sta bila čisto sama, je Govedič najprej pobil fanta s kamnom, nakar ga je že zadržnil z motvozom in mu odvzel denar. Na razpravi ni kazal zloba nobenega kesanja in so ga obsodili na vešala.

Slovenska Krajina.

Naš dopisnik iz Slovenske krajine smrtno ponesrečil. Hudo nas je dirnila vest, da je zadela smrtna nesreča g. Franja Horvat, ki je bil naš pridni ter vestni dopisnik iz Slovenske krajine. Rajni je bil rodom Prekmurec in je študiral tehniko na vseučilišču v Ljubljani. Nekaj časa je bil nastavljen pri cestnem odboru v Ptuj in v Novem mestu. Zadnja njegova služba je bila pri cestnem odboru v Lendavi, kamor je prišel na svojo lastno prošnjo iz Novega mesta. Na stopnišču stanovanja v Lendavi je padel tako nesrečno, da je podlegel poškodbi v najlepši dobi. Zapušča ženo in enega otroka. Blagopokojni je veliko dopisoval v naš list in za naše časopise v Ljubljani. Bil je mirne ter resne narave in ga je nemila smrt mnogo — mnogo prezgodaj iztrgala iz naše sredine. Dobremu rajnemu ohranimo hvaležen spomin, žalujoči rodbini naše sožalje!

Loče pri Poljčanah. Naš katoliški prosvetni parlament je zboroval nekoliko pred božičem in nam dal prosv. društvo, ki smo ga Ločani pač bili že krvavo potrebni. Kde nas bo vzgajal, če ne naša katoliška prosvetna društva! Kolikor znaš, toliko veljaš! Toda kako, če nič ne slišiš drugega kot kvanto, kletev in aifbiks? In če dobiš in imaš v rokah le kol in nož. Ne. Temu se hočemo odpovedati in prijeti za uma svetli meč. To bo naše orožje v boju s kvanto, klet-

vijo in ponočevanjem. Na korajžo kličemo vse dobre farane: može, žene, predvsem fante in dekleta. Na korajžo jih kličemo in vabimo, da vstopijo v naše prosvetno društvo. Toda cele može, žene, fante in dekleta hočemo! Polovičarjev, ki bi bili z eno nogo še v nasprotnem taboru, pa v kateremkoli, ne maramo! Dvigni svoje glave, kajti naše rešenje iz mrtvila in zaspčnosti se približuje. Vsi na delo za katoliško prosveto v Ločah in pa za prosvetni dom. Odbor z Alojzom Svetéjem na čelu je že zastavil plug v ledino. Prva bo društvena knjižnica. Kdor kaže, jo bomo že januarja, vsaj koncem, otvorili. Iz malega raste veliko! Naši fantje pa se bodo gibali v fantovskem odseku,

Vrnitev zgubljenega sina

Znani voditelj Indijcev Mahatma Gandhi, ki je povzročal pred leti Angležem velike neprilike, ima sina Hiralala, ki je odpadel od indijske vere in prestopil v muslimansko. Oče ga je radi odpađa zapodil od hiše. Sedaj je zgubljeni sin izjavil, da se vrača nazaj v vero Indijcev, ki je izhodišče vseh drugih veroizpovedi. Vrnitev mladega Gandhija v naročje vere očetov so slavili s posebnimi obredi. Skesanega grešnika so oblekli v z roko tako belo oblačilo, indijski duhovniki so ga poskropili s sveto vodo iz reke Ganges, mazili ga z rdečim mazilom in spokornik sam je metel darove na ogenj. Nazadnje je moral izpiti pija-

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Spoved ali smrt?« je vprašal duhovnik po navadi. Janez se je ozrl in si popravil klobuk:

»Nobeno! Samo odprite!«

»Tako znan glas, pa le ne vem, kdo bi bil.«

»Odklenil je in poiskal došleca z očmi.«

»Janez?« Ni mogel odmah do sape.

»No, to je dobro, da si prišel! Čakal sem.«

Peljal ga je v sobo in ves čas zadovoljno vzklikal:

»Pot te je ulaknila. Boš jedel in pil.« Šel je sam, prinesel in mu postregel.

Ko se je okrepčal, je sezul škornjce.

»Kaj te zebe?« se je brigal gospod.

»Ne, ne! Nekaj drugega.« Segel je z roko v škorenj do konca, kjer počivajo prsti noge in privlekel iz škornjevega gobca, ki je bil neprimerno velik, vrečico in jo vrgel na mizo. Ravno tako je poiskal po drugi škornjici.

»Tu je pa pisanje. Vsakega, kateri je kaj dal sem zapisal.«

Duhovnik je sklenil roke in se čudil:

»Moj Bog, kdaj si nabral ves ta denar?«

Janez se je popravil in povedal:

»Ko so me pregnali iz volčje jame, sem našel

43

na Hrvaško na Klanjec in sem se ob Sotli na hrvaški strani vrnil na Slovensko zgoraj pri Podčetrtku. Od tod sem pa obhodil v teh dveh mesecih vse fare, odkoder romajo k naši Mariji na Gore.«

Preštela sta denar in izračunala, da ne bo več manjkalo.

»Kaj pa zdaj?«

Janez se vjezil pri misli, da bo moral zopet bežati.

»Trenutno si brez skrbi. Samo glej, da te nihče ne vidi. Boš že videl, kako dolgo bo šlo s skrivanjem tu v bližini!«

Janez je bil vesel tega nasveta, da je mogel vsaj nekaj dni preživeti blizu svetih Gor. Bil je truden in zmučen in ura je bila že pozna, a vendar se je odpravil takoj proti vrhu. Drevje na Rožci se je majalo v vetru. Zemlja in vse je bilo kakor pobeljeno od mesečine.

Bršlinje okoli Lenčkinega okna je šelestelo v vetru in polkne so popevale škripavo pesem. V Dramlji so kvakale žabe, v gori je zalajal lisjak...

»Lenčka!«

Prebudila se je iz sanj in zazdelo se ji je, da nekdo poje pod oknom. Legla je na stran in prisluhnila...

»Lenčka!« je skitcalo in potkalo na okno.

»Janez!« V hišo je zrasla pred njo njegova podoba. Oblekla se je in se zavila, pa planila k vratom in jih odprla.

ki so si ga že tudi ustanovili s predsednikom Senker Ivanom na čelu. To bo življenje pri nas prav po besedah, ki so nam jih na občnem zboru govorili v bodrilo gg. Bratuš Marij, Sibanc Ivan in Vesel Joško iz Konjic ter Pihler Nace iz Poljčan. Veselo in koristno spada skupaj. In za veselje bodo poskrbeli naši fantje in dekleta v dramatičnem odseku. Bodi dovolj našega veselja nad ustanovitvijo prosvetnega društva. Čas in delo naj pokažeta, da smo ga bili potrebni.

Tožbe zoper denarne zavode.

Zadnji čas ljudje vedno bolj vprašujejo, če je mogoče tožiti gotove denarne zavode. Tudi v naših odgovorih je naš jurist dal take odgovore. Moramo pa k temu pripomniti še nekaj! Če kdo hoče tožiti kak denarni zavod za izplačilo vlog, mora računati s sledečim dejstvom: Tožba bo dolgotrajna in draga! Imamo sedaj neki slučaj v Mariboru, da se taka tožba vieče že tretje leto. Med tem časom, če bi ne bilo tožbe, bi dotični dobil že lepe svote ven, tako pa ni dobil ničesar! Nadalje tožba ne da nikakšne sigurnosti, da prideš res do denarja. Zavod, ki je brez zaščite, ker moreš le zoper tak zavod nastopiti z grožnjo tožbe, se lahko vsak dan posluži zaščite. Morda se je bo moral ravno zaradi tvoje tožbe! In potem? Uredba o zaščiti prinaša navadno tudi to določilo, da se ustavi vse tožbe in da morajo dotični, ki so tožili, plačati vse stroške sami! Tak

Na ogled! Ne hodijo samo ženini na ogled, tudi Slov. gospodar gre, če nam sporočijo naši prijatelji, da je kje hiša, ki ga čaka, da bi ga sprejela! V vašem kraju še je dovolj takih hiš, kamor bi res spadal! Ob praznikih nam sporočite naslove!

»Janez!« je zapelo iz nje.
 »Lenčka!« je dahnil on.
 Pogledala ga je po rokah in nogah, v glavo in obraz, pa se čudila.
 »Kaj nisi bil ranjen!«
 »Nič! Z ognjem sem se rešil. Goreče treske, slamo in ogleenje sem metal po njih. Nisem gledal, kam je padlo. Rešiti sem se moral! Umril ni nobeden...«
 »Čigava pa je bila kri malo v stran od jame?«
 Janez se je nasmejal:
 »Ah, zajca sem ustrelil, ki ga je lisica drla, pa je krvavel. Ti si mislila...«
 »Da je tvoja, sem mislila ves čas in bala sem se, da si ranjen, bolan ali mrtev. Pa nisi nobenega poznal?«
 »Nobenega!«
 Lenčko je stisnilo v grlu nekaj pekočega in dejala je jezno:
 »Veš, Pavle je bil potem hudo bolan. Tončka je bila pri njem, pa ni nič povedala, kako mu je bilo. Da se je prehladil pri drvih, je menila kar tako. Drugi, ki so ga videli, so pa pravili, da je opečen in da je na pogled silno čuden, ker so mu zgoreli lasje in obrvi pri očeh.«
 Janez se ni nič začudil:
 »Lahko, da je bil on! Ne mara me, vem.«
 Petelin je zapel na sedalu...
 »Lenčka, z Bogom. Stopil je do vrta. Ona je šla

slučaj je v Ljubljani. In če gre zavod pod zaščito, potem je dotičnemu vlagatelju in vsem drugim še mnogo slabše kot preje. Največja skrb vseh vlagateljev pri takih zavodih, ki niso še pod paščito, bodi, da se ti zavodi ohranijo v delovanju brez zaščite! Tako bodo vlagatelji imeli vedno mož-

nost, da bodo vsaj v najskrajnejšem slučaju dobili kaj! Enako bi naj bila skrb vlagateljev s starimi vlogami, da bi za zavod dobili kar največ novih vlog! S tem bi se zavodu tudi zelo pomagalo na noge in samo na tak način pridemo do boljših časov v naših denarnih zavodih!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Križ nad Mariborom. V četrtek 17. dec. smo položili v prerani grob vrliga križanskega mladeniča Gartner Joškota, sina ugledne kršč. hiše Minkličove na Slemenu. Zavratna bolezen jetika je bila vzrok njegove prezgodnje smrti. V cvetu mladosti, v 26. letu starosti, je odšel tja, kjer lepše sonce sije, lepša zarja rumeni. Z njim je izgubila fantovska Marijina družba svojega zastavonošo in svečarja, Kmečko bralno društvo pa vnetega oderskega igralca. Velika množica ljudi ga je spremljala na njegovi zadnji poti. Na domu se je od njega poslovil njegov bivši učitelj, ob odprtem grobu pa nam je v lepih besedah povedal domači g. župnik, koga smo položili v prerani hladni grob. Dragi Pepek, bodi ti lahka križanska zemljica in uživaj večno veselje v rajskih višavah!

Gornja Radgona. Na praznik sv. Štefana je izdihnil svojo blago dušo posestnik Franc Kovačič v Crešnjevcih. Iz skromnih početkov je ustvaril svoji družini prijazen dom. V javno življenje ni segal, ves se je žrtvoval le za srečo svojih otrok. Sveti Cerkvi je vzgojil duhovnika Petra, ki je profesor verouka na celjski gimnaziji. Mlajši sin Alojzij se prav zdaj kot bogoslovec pripravlja na duhovniško posvečenje. Starejši sin Jakob je obratovodja pekarnice v Rog. Slatini. Štiri hčerke žive pri materi na domu. Pokojnik je zapustil svetel zgled žive vere in narodne zavednosti. Dokler je mogel, je rad tudi med tednom obiskal cerkev. Vedno je zidal na zaupanje v božjo previdnost. V hudih letih nekdanjih bojev ob narodni meji in ob poznejših političnih borbah ni nikdar klonil. To odloč-

nost, značajnost in načelnost je vcepil v srca svojih otrok. Materi zemlji so izročili njegove telesne ostanke v pondeljek 28. decembra na župnijskem pokopališču v Gornji Radgoni. Bog mu bodi usmiljen sodnik! Naj v miru božjem počiva!

Negova. Pri nas je v Gospodu zaspala v visoki starosti 76 let Marija Simonič, rojena Šipek. Na zadnji poti so jo spremlile žene članice Marijine družbe. Rajna je bila v življenju vzor izpolnjevanja verskih dolžnosti. Blagi Mariji svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Devina pri Slov. Bistrici. V naglici se je razširila 23. decembra 1936 žalostna vest po okolici, da je, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče preminul po dolgem trpljenju na neizprosni jetiki v 31. letu starosti g. Hostej Jakob, posestniški sin in mizar, dober krščanski fant. Pred hišo žalosti se je od rajnega poslovil gosp. Breznik Anton, oskrbnik, ter orisal njegovo lepo in pošteno življenje, in da je mogel skupno voditi posestvo s svojim pred enim letom umrlem bratu Antonom, katerega je zapustil pred šestimi leti umrl oče. Pogreb, katerega je vodil župnik Šolinc Ivan ob asistenci dveh gospodov duhovnikov, se je vršil 25. decembra t. l. ob 10. uri predpoldne na mestno pokopališče v Slov. Bistrici. Pogreb je pokazal, kako je bil pokojni naokrog priljubljen, saj se ga je udeležila velika množica sorodnikov, sošolcev in drugega občinstva. Zapušča 76 let staro mater in šest sester, ki so mu bile v njegovi dolgi in težki boleznini vedno ob strani in ga tolažile. Rajnega Jakca ohranimo v dragem spominu, in ga toplo

za njim. Segla mu je na glavo in mu vzela klobuk. Janez je napel uho v zrak.

»Zrak ni čisto miren.«

Lenčka se je stresla:

»Kaj je?«

»Nič! Za vremenom gledam.«

Jutranja zarja je ugašala in sonce se je poljubilo z Rožco.

»Jutro je.«

Lenčka je včesnila vejico rožmarina in ga zataknila za klobuk.

»Adijo!« je komaj jecnil in se povzpел po stezi na Goro.

»Grem s teboj do cerkve!« se je ponudila in se mu pridružila.

Janez je bil nemiren.

»Kaj ti je?« Lenčko je zaskrbelo njegova vznemirjenost.

»Lenčka, vrni se! Prosim te, vrni se!« Glas je zvenel žalostno in res proseče.

Lenčka se je čudila:

»Kaj me ne maraš?«

Janez je postal in se opazno okrenil proti gozdu, potem pa odgovoril nežno:

»Ne, Lenčka. Nikar napačno ne razumi moje prošnje! Povedal ti bom resnico: Slutim, da ne bo mirno prešlo to lepo jutro. Lahko se zgodi, da umrem.«

V Lenčki se je pretrgalo in jok jo je posilil:

»Če, ki bi naj očistila njegovo dušo in ki je bila pripravljena iz mleka, sirovega masla ter kravjih odpadkov. Po končanih obredih je zgubljeni sin poudaril v nagovoru, da ga je ganilo k pokori pismo njegove matere in radi tega se je oklenil zopet vere svojih prednikov.

Čudno srečanje.

Čuden udarec usode je zadela pri nekem zborovanju v Berlinu 70 letnega starčka in 60 letnega zdravnika. Starca je zadela med govorom predsednika srčna kap in je padel s stola na tla. Ko mu je hotel priskočiti na pomoč zdravnik, ki je sedel nekaj vrst zadaj, se je tudi on zgrudil, ohromljen od možganske kapl. V prav